

Kvalitetskontrollutvalgets Virksomhetsrapport 2014

INNHold:

1

Innledning

2

Kvalitetskontrollutvalget

3

Kontrollører

4

Kontrollvirksomheten

5

Evaluering

6

Regnskap

7

Avslutning

1. Innledning

Kvalitetskontrollutvalgets virksomhet har vært gjennomført innenfor de rammer som følger av Retningslinjer for kvalitetskontroll av autoriserte regnskapsførere og regnskapsførerselskap mellom Finanstilsynet og NARF (Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening), gjeldende fra 1.januar 2012.

Det ble for kontrollåret 2014 gjennomført i alt 324 kvalitetskontroller, hvorav 52 gjaldt oppfølgingskontroller. Enkelte kontroller er utsatt og det skyldes i det vesentlige omorganisering eller sykdom hos kontrollobjektet. Samtlige utsatte kontroller fra 2013 er fulgt opp i 2014. Det er i tillegg utført 50 kontorbaserte kontroller av små virksomheter.

I løpet av våren og høsten ble det i 2014 gjennomført 8 kvalitetskontrollseminarer forskjellige steder i landet med totalt 330 deltagere. Finanstilsynet var medvirkende. I tillegg har 394 gjennomført nettutgaven av kurset.

2. Kvalitetskontrollutvalget

Kvalitetskontrollutvalget har i beretningsperioden hatt slik sammensetning:

Nina Schanke Funnemark (leder), Regiondirektør, Skatt sør
Erik Hauge, autorisert regnskapsfører, daglig leder Hauge Regnskap AS
Terje Melhus, autorisert regnskapsfører, kvalitetssjef Visma Services Norge AS
Erling Vestgård, autorisert regnskapsfører, daglig leder Økonor Vest-Lofoten
Ellen Egenæs, autorisert regnskapsfører, kvalitetsleder Tandem Regnskap AS

Liv Veiteberg Braaten har ivarettatt det overordnede og faglige sekretæransvaret, mens Anita Nilsen har bidratt med administrasjonsfunksjonen av kontrollene.

Utvalget har i perioden avholdt 6 møter, hvorav 1 møte ble avholdt over 2 dager.

3. Kontrollører

Til sammen har 34 kontrollører gjennomført kvalitetskontroller i 2014. Av disse deltok Ingrid Brændvang, Odd Henry Hestås, Beathe Pettersen og Marta Tveit for første gang. Mens Karine Olsen er tilbake etter 2 års pause.

Følgende har vært engasjert som kontrollører i 2014:

Andersen, Roy	Bluecon Sandnessjøen AS, Sandnessjøen
Aune, Ann-Kristin Bull	Økonomisenteret AS, Trondheim
Bergan, Stein	Bergan Services AS, Oslo
Brændvang, Ingrid	Sparebank1 Regnskapshuset Østlandet AS, Tynset
Christensen, May Liz	DMC Regnskap AS, Drammen
Dahl, Simon	Saga Services AS, Asker
Dale, Erik	Dale Revisjon AS, Ålesund
Dybing, Wilhelm	Dybing Bedriftsrådgivning AS, Egersund
Dyrkorn, Sivert	Dyrkorn Regnskap AS, Tomrefjord
Fredriksen, Ivar	Økoråd Hadsel AS, Stokmarknes
Hansen, Frank	Regnskap & Bedriftsrådgivning AS, Melbu
Hestås, Odd Hendry	Visma Services Norge AS, Trondheim
Hornvedt, John	Visma Services Norge AS, Sandefjord
Iversen, Anne Kari	Økonomiservice AS, Lakselv
Jacobsen, Svend Erik Fjell	Tønsberg Økonomisenter AS, Tønsberg

Johansen, Torill	Navus Forvaltning AS, Oslo
Karlsen, Rolf-Morten	Økopartner Narvik AS, Narvik
Klette, Per	Sparebank 1 Regnskapshuset Østlandet AS, Lillehammer
Lysaker, Kristin	Abacus Økonomitjenester AS, Mysen
Mo, Sveinung	Sparebank 1 Regnskapshuset Østlandet AS, Lismarka
Mølland, Grete	Sør-Regnskap AS, Kristiansand
Nygaard, Ken	Nygaard Regnskap AS, Hafrsfjord
Olsen, Karine	Accountor AS, Oslo
Olsen, Kristin	Regnskapssentralen AS, Moss
Pettersen, Beathe	Regnskap og Rådgivning Alta AS
Reisvold, Eva	Visma Services Norge AS, Lyngdal
Røed, Nils	Niras Dataregnskap AS, Sandvika
Stakland, Thorleif	Tveit Regnskap AS, Haugesund
Steen, Asbjørn	Regnskapssentralen AS, Førde
Størseth, Marith	Optimal Regnskap AS, Orkanger
Søreide, Svein Wegner	Wegener Søreide AS, Bergen
Tveit, Marta	Visma Services AS, Lyngdal
Valentinsen, Liv	VALID Regnskap, Haslum
Reserve:	
Røste, Bjørg, F.	Accountor Romerike AS, Lillestrøm

Forut for kontrollsesongen ble det også dette året gjennomført en to dagers kontrollørsamling. Under samlingen ble problemstillinger i forbindelse med feil og mangler som avdekkes under kontrollene presentert etterfulgt av diskusjoner i grupper og en gjennomgang i plenum. Videre ble det fokusert på endringer i regelverk og forhold rundt det praktiske ved gjennomføring av kvalitetskontrollen samt nyheter i kontrollskjema.

Foruten styreleder Johan Thomas Hegdahl og administrerende direktør Sandra Riise i NARF deltok Finanstilsynet under samlingen med 5 av sine rådgivere.

4. Kontrollvirksomheten

4.1 Generelt

Utvelgelse av kontrollobjekter har som tidligere år skjedd etter Retningslinjer for kvalitetskontroll av autoriserte regnskapsførere og regnskapsførerselskap mellom NARF og Finanstilsynet. Dette innebærer at kvalitetskontroll av autoriserte regnskapsførere og regnskapsførervirksomheter gjennomføres minst hvert 7. år. I noen grad er kontroller oppsatt med andre utgangspunkt, jf Reglement for kvalitetskontroll § 2-2. Kontrollen inkluderer også autoriserte regnskapsførere som på kontrolltidspunktet ikke er medlemmer av NARF, men som er ansatt i regnskapsførervirksomhet som er medlem i NARF.

Medlemmer som i liten grad er yrkesaktive i ekstern regnskapsførervirksomhet – inntil 0,5 årsverk – vurderes særskilt med hensyn til hvorvidt det skal gjennomføres stedlig kvalitetskontroll der eller ikke. Det gjennomføres i utgangspunktet en kontorbasert kontroll som innebærer at kontrollobjektet svarer på enkelte spørsmål og sender inn nærmere angitte rutiner for vurdering. Etter en vurdering av mottatt tilbakemelding og virksomhetens omfang resulterer enkelte av disse i en stedlig kontroll.

De stedlige kontrollene gjennomføres i samsvar med plan som for hvert enkelt år bli godkjent av Finanstilsynet og omfatter en gjennomgang av om regnskapsføringen er i samsvar med

regnskapsførerloven med tilhørende forskrifter og god regnskapsføringsskikk, herunder standarder fastsatt av Bransjestandardutvalget. Kontrollene innebærer en gjennomgang av regnskapsførervirksomhetens interne kvalitetssikringssystem for risikostyring og intern kontroll samt regnskapsførers etterutdanning og økonomiske forhold. Det gjennomføres også kontroll av kvaliteten i utførelsen på tilfeldig utvalgte oppdrag. Den enkelte kontroll dokumenteres i en skriftlig rapport.

4.2 Antall gjennomførte kontroller

I 2014 ble det gjennomført 324 kontroller mot 358 i 2013. Av disse gjaldt 272 ordinære kontroller og 52 gjaldt etterkontroller. Tilsvarende tall for tidligere år var:

2013:	358 (327+31)
2012:	334(278+56)
2011:	346 (311+35)
2010:	343 (287+56)
2009:	364 (328+36)
2008:	362 (308+54)
2007:	360 (318+42)
2006:	331 (285+46)
2005:	322 (280+42)

I tillegg ble det i 2014 gjennomført kontorbasert tilsyn av 50 medlemmer med svært liten grad av yrkesutøvelse, mot 71 i 2013. Kontrollen gjennomføres ved at kontrollobjektet svarer på enkelte spørsmål og sender inne nærmere angitte rutiner for vurdering.

Antall gjennomførte ordinære kontroller var 272 mot planlagt 320. Antallet gjennomførte oppfølgingskontroller/ etterkontroller er 52, mens status etter kontrollsesongen 2013 tilsa at det skulle gjennomføres 63 etterkontroller.

Totalt 41 virksomheter meddelte at de ville avvikle når de fikk beskjed om ordinær kontroll eller oppfølgingskontroll. Hele 18 av de utvalgte kontrollene ble i stedet gjennomført av Finanstilsynet og 40 kontroller er utsatt på grunn av omorganiseringer som oppkjøp og fusjon. Til tross for at antall kontrollerte virksomheter er lavere enn planen er antallet personer kontrollert også for 2014 stigende. Det er kontrollert 953 personer i 2014 mot 904 i 2013. Dette har sin årsak i et stadig økende antall ansatte i hver virksomhet.

4.3 Kontrollresultatene

Kontrollresultatene viste at andelen kontroller som godkjennes er noe høyere enn foregående år. Dette gjelder både ordinære kontroller og oppfølgingskontroller. Av antall regnskapsførervirksomheter hvor det er gjennomført ordinær kontroll, er 84 % godkjent uten oppfølging eller med en begrenset oppfølging. 16 % ble ikke godkjent. Disse får ny kontroll/ oppfølgingskontroll i 2015. Oppfølgingskontrollene fra 2013 viser også en positiv utvikling. 79 % er godkjent uten oppfølging eller en begrenset oppfølging. 21 % ble ikke godkjent. Det er for 2014 overført 9 saker til Disiplinærutvalget for vurdering av fortsatt medlemskap i foreningen. Resultatet av de gjennomførte kontrollene faller i en av følgende kategorier:

- Godkjent - ikke behov for oppfølging.
- Begrenset oppfølging - innen en gitt frist må den kontrollerte gi skriftlig tilbakemelding angående nærmere angitte forhold som pålegges utbedret. Når dette er dokumentert utbedret blir kontrollen godkjent.

- Ny kontroll – som normalt gjennomføres påfølgende år.

Andelen kontroller som godkjennes uten noen form for oppfølging er betydelig høyere enn foregående år. Antallet ordinære kontroller er økt fra 54 % i 2013 til 63 % i 2014 og antallet etterkontroller er økt fra 45% til 58%.

Etterfølgende oversikt viser resultatet etter utvalgets behandling de siste tre år:

Ordinære kontroller

Kategori	Antall pers.	2014	2013	2012	Antall virksomheter	2014	2013	2012
Konklusjon		%	%	%		%	%	%
Godkjent	594	71	54	72	171	63	54	58
Begrenset oppfølging	169	20	29	18	57	21	29	26
Ny kontroll	77	9	17	10	44	16	17	16
Sum vedtak	840	100	100	100	272	100	100	100

Oppfølgingskontroller/ Etter kontroller

Kategori	Antall pers.	2014	2013	2012	Antall virksomheter	2014	2013	2012
Konklusjon		%	%	%		%	%	%
Godkjent	66	58	51	45	30	58	45	39
Begrenset oppfølging	17	15	24	34	11	21	23	32
Ny kontroll	30	27	24	21	11	21	32	29
Sum vedtak	52	100	100	100	52	100	100	100

4.4 Type feil og mangler

En gjennomgang av et utvalg av kontrollrapportene viser at de mest vanlige feil og mangler i det alt vesentlige er de samme som tidligere år. Gjentakende mangler avdekket under kontrollene er manglende dokumentasjon av faktisk utført arbeid og ikke oppdatert avtaleverk med kunden. Nedenfor har vi oppsummert de mest alvorlige feil som kontrollørene har trukket frem:

- Overordnet intern kontroll på oppdragsnivå, herunder å jour føring av oppdragsavtaler, fullmakter, oversikt over mottak og utlevering av regnskapsmateriale, avstemminger gjennomført og dokumentert, fremdriftslogg samt at oppdragsdokumentasjonen er å jour.
- Manglende kontroll av medarbeiders oppdragsutførelse, herunder dokumentasjon av hva som faktisk er kontrollert.
- Manglende gjennomgang og dokumentasjon av de av kundens interne rutiner som er vesentlig for oppdragsutførelsen.
- Manglende dokumentasjon av periodiske avstemminger og årsoppgjørsavstemminger.

- Manglende eller mangelfulle periodiske rapporter og/eller ikke rapportert i henhold til avtalt frekvens. Herunder svak kvalitet i kommentarene knyttet opp mot regnskapene.

5. Evaluering

Evalueringene etter kontrollene i 2014 ligger på tilnærmet samme nivå som 2013. Svarprosenten var på hele 72%. Kontrollene oppfattes fortsatt jevnt over meget positive. Kontrollørene fortjener stor ros for både kompetanse og imøtekommenhet.

Evalueringene ble også i 2014 gjennomført ved at den kontrollerte anmodes om å gi sin tilbakemelding på en del forhold vedrørende kontrollen på en skala med karakter mellom 1 og 6 (hvor 6 er høyest).

Nedenfor følger resultatet fra evalueringene fra 2014 (i parentes evalueringene fra 2013):

- 1) Hvor bra eller dårlig synes du forhåndsinformasjonen til kvalitetskontrollen var?
 - a. Forhåndsinformasjon fra NARF **5,1** (5,1)
 - b. Forhåndsinformasjon fra kontrolløren **5,0** (5,1)
- 2) Hva er din vurdering av (1 = svært lite relevant og 6 = svært relevant):
 - a. Spørsmålene som skulle besvares i forkant av kontrollen **5,1** (5,1)
 - b. Spørsmålsstillingene under selve kontrollen **5,2** (5,2)
- 3) Hva er din vurdering av kontrolløren på følgende områder (1 = svært dårlig og 6 = svært bra):
 - a. Kontrollørens faglige kompetanse **5,5** (5,4)
 - b. Kontrollørens disponering av tiden **5,4** (5,4)
 - c. Kontrollørens vennlighet og imøtekommenhet **5,6** (5,6)
- 4) Hadde du i forbindelse med kontrollen behov/ønske om råd og veiledning fra kontrolløren?
 - a. De som har svart ja: I hvilken grad synes du kontrolløren bidro med gode råd og veiledning (1=svært liten grad og 6 = svært stor grad)? **5,3** (5,3)
- 5) Hva er din totalvurdering av kvalitetskontrollen - alt i alt (1 = svært dårlig og 6 = svært bra)? **5,3** (5,2)

6. Regnskap

Inntekter av kontrollavgifter er basert på en årlig avgift og er således uavhengig av antall gjennomførte kontroller. Det ble i 2014 gjennomført nærmere 55 færre ordinære kontroller enn i 2013. Dette er årsaken til at regnskapet viser et relativt stort overskudd. De direkte kostnadene pr kontroll ligger imidlertid noe høyere enn tidligere år. Dette skyldes i noen grad at kostnadene i forbindelse med reiser har økt. Både på grunn av kostnadsnivået på reiser generelt, men også fordi den geografiske beliggenheten på enkelte kontroller og ønsket om å sikre habilitet i forbindelse med gjennomføringen gjør det vanskelig å lage kostnadseffektive reiseruter. Administrasjonskostnadene er beregnet utfra direkte førte timer og ligger noe lavere enn fjoråret. Regnskapet er ikke belastet med andel av indirekte kostnader.

For øvrig vises det til vedlagte regnskap.

7. Avslutning

Generelt viser gjennomførte kvalitetskontroller i 2014 at andelen som godkjennes er noe høyere sammenlignet med forrige år. Oppfølgingskontrollene fra 2013 viser også en positiv utvikling. Spesielt er det gledelig at antall kontroller som blir godkjent uten noen form for oppfølging er betydelig høyere enn foregående år.

Kvalitetskontrollutvalget ser på oppfølgingen før og etter kontrollene og den veiledningen som blir gitt under kontrollene som svært viktig for kvaliteten blant foreningens medlemmer.

Foreløpige undersøkelser viser samme tendens som for tidligere år. En større andel av de som får oppfølgingskontroll er relativt nystartede virksomheter og/eller uerfarne med kontroll og de langt fleste er virksomheter med kun en autorisert regnskapsfører og to til tre medarbeidere.

Det har også i løpet av 2014 vært gjennomført veiledning blant flere av medlemmene som får oppfølgingskontroll. Kvalitetskontrollutvalget vil framover fortsatt oppfordre til å benytte denne tjenesten.

--- * ---

Oslo, 23. mars 2015

Nina Schanke Funnemark (leder)
sign.

Ellen Egenæs
sign.

Erik Hauge
sign.

Terje Melhus
sign.

Erling Vestgård
sign.